

Lærer Jeppe Hejbøl

D. 4. Maj 1949 døde pens. Lærer *Jeppe Hejbøl* hos sin Datter, Lærerinde *Lydia Hejbøl* i Bøvl i Sdr. Omme. Og saa stilfærdig og beskeden en Mand, Lærer Hejbøl end var, fortjener han dog at mindes ogsaa for mere end sin Indsats som Lærer.

Jeppe Hejbøl er født 12. Marts 1867 i Højlund i Ølgod som Søn af Gaardejer *Niels Jensen*, født 15-3-1817 paa Mølbygaard i Ansager Sogn, og *Johanne Kirstine Hermansen*, Datter af Gaardejer og Snedker *Herman Pedersen*, Hvoliager, Agersnap i Ølgod. — Jeppe Hejbøl havde saaledes gennem Slægtskab Tilknytning til adskillige af de gamle Bondeslægter i Ølgod og Ansager Sogne, de to Sogne, hvis Historie han kom til at sysle med.

Navnet Jeppe Hejbøl arvede Drengen efter sin Fasters Mand, der ejede St. Hejbøl omkr. 1850. Han døde, kort før Drengen blev født, og det faldt da ret naturligt, at det nye Skud i Slægten blev opkaldt og førte Navnet videre.

Lige saa naturligt var det, at Drengen Jeppe kom til Bondearbejdet, først hjemme og siden som Tjenesteknøs og Karl. Dette Arbejde kunde dog ikke helt tilfredsstille den unge Karl. Han havde Lyst til Bogen og kom to Vintre paa Lærer Kristensens Højskole eller Vinterlærerseminarium i Hoven. Og

saa gik han i Gang som Lærer først i Knoldeflod i Grimstrup Sogn, siden i Bøel i Lønborg og Forsomho i Ølgod. Og endelig fik han Pladsen som Lærer paa Kvie Hede i Ansager Sogn, hvor han kom til at virke i 26 Aar.

I disse 26 Aar levede Jeppe Hejbøl med i den storslaaede Udvikling paa disse Hedeegne, hvor et vidtstrakt Hjørne af det store Sogn forvandlede fra Sognets Fattighjørne med megen Hede og faa Bosteder til et frugtbart, veldyrket og velbygget Bolav. Og for ligesom at slippe de sidste Mindelser fra den Tid, da der for mange af Sognets Folk syntes at klæbe Ynk og Armod ved Navnet Kvie Hede, saa blev nu hele det nye, blomstrende Bolav kaldt Kærbæk. — Kun den smukke Kvie Sø fik Lov at beholde det gamle Navn.

Det var 26 Aar i Fremgangens Tegn her i Kærbæk. Men det er dog ikke Jeppe Hejbøls Indsats som Lærer, her skal mindes, men hans Arbejde som Lokalhistoriker.

Allerede tidligt blev hans historiske Sans vakt, og som Lærer syslede han en Del med slægtshistoriske og lokalhistoriske Optegnelser. Og da et Udvalg i Ansager fik til Opgave at søge udarbejdet en Sognehistorie for Ansager, var det ret naturligt, at Valget faldt paa Lærer Hejbøl som Manden til at skrive og samarbejde denne Sognehistorie. Og i 1940 udkom saa »Ansager Sogns Historie«.

Denne Sognehistorie skal her hverken fremhæves eller kritiseres. — Der kan skrives Sognehistorier paa omtrent lige saa mange Maader, som der er Sogne. — Her skal kun nævnes, at Sognets Udvikling gennem de sidste 100 Aar: Opdyrkningstiden med dens anspændte Arbejde og vældige Frem-

gang paa alle Omraader, er meget fyldigt omtalt. Her er meget og godt Stof samlet, som rækker ud over det rent sognehistoriske.

Og eet har Jeppe Hejbøl forud for mange Sognehistorieforfattere: Et indgaaende og noget nær enestaaende personalhistorisk Kendskab til de sidste 3—4 Slægtled i de to Sogne: Ølgod og Ansager, der for ham blev baade Udspring og Endemaal.

Det faldt derfor af sig selv, at Jeppe Hejbøl ogsaa gik i Gang med sit Fødesogns, Ølgod Sogns, Historie særlig gennem de sidste 100 Aar, hvor han som ingen anden havde Forudsætning for at udrede Slægts- og Ejerforhold.

Dette Arbejde, der ikke er trykt og maaske ogsaa er lovlig bredt i sin Fremstilling til Udgivelse i Bogform, ligger nu som een af Grundstammerne i det Ølgod Sogns historiske Arkiv, som Læge Andreasen og Lærer Tom Kristensen gennem et dygtigt Arbejde har grundlagt.

En Lærers Gerning kan være kendbar i hans Virkekreds et Slægtled eller to ud over hans Virketid. En Historikers Arbejde har Mulighed for i Stilhed at kendes langt længere frem, fordi hans Arbejde kan være med til at knytte Tidsafsnit sammen og lægge Grund for ny Forskning og bedre Overblik. Ogsaa en Sognehistoriker kan her give sin lille Andel til et større Hele.

Derfor vil Lærer Jeppe Hejbøl ogsaa længe blive mindet i de to Sogne, han gennem Slægt og Arbejde er knyttet til.

S. Ff.
